

Talousvaliokunta

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi ottamisen yhteydessä julkistettavasta esitteestä (esiteasetus)

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi ottamisen yhteydessä julkistettavasta esitteestä (esiteasetus) (U 24/2015 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava suurelle valiokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- erityisasiantuntija Marianna Uotinen, valtiovarainministeriö
- johtava asiantuntija Ville Kajala, Finanssivalvonta
- valvontajohtaja Susanna Tolppanen, Nasdaq Helsinki Oy
- asiantuntija Santeri Suominen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- johtava lakimies Jari Virta, Finanssialan Keskusliitto ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- OP Ryhmä
- Osakesäästäjien Keskusliitto ry
- Suomen Yrittäjät ry

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Ehdotus

Komission ehdotus pyrkii poistamaan nykyisen EU:n esitesääntelyn epäkohtia ja edistämään pääoman liikkuvuutta Euroopan sisämarkkinalla. Erityisesti pyritään helpottamaan pk-yritysten rahoituksen saatavuutta pääomamarkkinoilta ja alentamaan yritysten listautumiskynnystä kauppapaikoille.

Valiokunnan lausunto TaVL 1/2016 vp

Komissio ehdottaa säädösmuodoksi asetusta, sillä se johtaa EU:ssa niin sanotun yhden sääntökirjan tavoitteeseen ja tulee voimaan nopeammin ilman kansallisten täytäntöönpanojen vaatimaa aikaa ja epäyhtenäisyyttä. Asetus ei sisällä juuri lainkaan kansallista liikkumavaraa lukuun ottamatta seuraamusjärjestelmää — oikeus säätää ankarampia rangaistuksia ja käyttää rikosoikeudellisia seuraamuksia — ja oikeutta säätää asetuksen soveltamisen kynnysarvoksi tietyin edellytyksin 10 miljoonaa euroa.

Keskeiset ehdotetut muutokset koskevat seuraavia aihealueita:

- säännellyllä markkinalla tai pk-kasvumarkkinalla listattujen yritysten uudet liikkeeseenlaskut: enemmän tilanteita, joissa ei vaadita esitettä, ja tilanteita, joissa suppeampi esite riittää
- pk-liikkeeseenlaskijat: suppeampia esitteitä ja yksinkertaisempi esitteen rakenne
- pääomamarkkinoilta usein ja toistuvasti pääomaa hakevien yritysten liikkeeseenlaskut: mahdollisuus laatia vuosittain yleinen rekisteröintiasiakirja.

Lisäksi ohjelmaesitteen rakennetta ja sijoittajalle tärkeiden esitteen jaksojen, kuten tiivistelmän ja riskitekijöiden, esitystapaa pyritään selkeyttämään. Esitteen hyväksymismenettelyjä pyritään myös yhtenäistämään lisää EU:ssa.

Valtioneuvoston kanta

Suomi tukee sekä komission pääomamarkkinaunionia koskevaa toimenpidesuunnitelmaa että komission tavoitteita helpottaa ja monipuolistaa yritysten rahoitusmahdollisuuksia. Euroopassa tyyppillistä yritysrahoituksen pankkikeskeisyyttä on pyrittävä vähentämään kehittämällä pääomamarkkinaa siten, että sijoittajapohja voi laajentua ja yritysten pääoman hankinta tapahtuu kustannustehokkaasti, mutta myös läpinäkyvästi. Sijoittajainformaation laadun parantaminen ja esitesääntelyn uudistaminen muutenkin tukevat tätä tavoitetta. Muutoksista voivat hyötyä sekä ammattimaiset että ei-ammattimaiset sijoittajat.

Suomi kannattaa komission ehdotusta uudeksi esiteasetukseksi. Pääosa muutoksista, joita Suomi on esittänyt tai pyrkinyt muuten edistämään, on huomioitu ehdotuksessa. Eräitä artikloja ja niiden sanamuotoja pyritään asetusneuvotteluissa kuitenkin vielä täsmentämään, jotta esimerkiksi delegoidut säädökset muodostuvat oikeasuhteisiksi ja pysyvät asetuksen raameissa. Uusi, nykyistä hieman suurempi kansallinen liikkumavara on Suomen kannalta tyydyttävällä tasolla, vaikka ei niin laaja kuin se voisi olla. Edellytys tarjoamisesta yhden jäsenvaltion alueella voi olla joissakin tilanteissa rajoittava, esimerkiksi ajatellen pohjoismaisia markkinoita. Myös Suomessa toimivan monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän mahtuminen liikkumavaran piiriin on pyrittävä varmistamaan. Asetuksen ehdotukset eivät yksinään poista pieniin liikkeeseenlaskuihin liittyviä markkinapuutteita Suomessa, mutta ehdotus on oikeansuuntainen ja helpottaa osaltaan tällaisia tarjouksia.

Suomi voi myös hyväksyä asetuksessa komissiolle ehdotetut valtuudet antaa delegoituja säädöksiä ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ehdotettuja valtuuksia teknisten sääntelystandardien sekä ei-sitovien ohjeiden antamiseen. Valtuudet ovat olennaisilta osin nykyisiä vastaavat. Pääomamarkkinaunionin kannalta olennaista on se, että myös alemman tason sääntely sekä viranomaiskäytännöt ovat mahdollisimman yhtenäisiä.

Valiokunnan lausunto TaVL 1/2016 vp

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Esityksen tavoitteena on osaltaan edistää pääomamarkkinaunionin toteutusta helpottamalla markkinaehtoisen yritysrahoituksen saantia esitesääntelyä uudistamalla. Uudella sääntelyllä parannettaisiin esitesääntelyn toimivuutta erityisesti pienissä arvopaperitarjouksissa sekä tilanteissa, joissa jo listautunut yritys hankkii lisäpääomaa. Keinoina ovat erityisesti hallinnollisen taakan vähentäminen sekä esitteiden sisällön ja rakenteen selkeyttäminen. Esityksessä on pyritty löytämään tasapaino toisaalta rajat ylittävää pääomarahoitusta edistävän harmonisoinnin ja toisaalta kansalliset erityistarpeet huomioivan liikkumavaran välillä.

Valtioneuvoston tapaan talousvaliokunta pitää esitystä päälinjoissaan kannatettavana. Valiokunta on aiemmissa kannanotoissaan tukenut pääomamarkkinaunionin toteuttamista (mm. TaVL 19/2015 vp) ja katsoo, että käsiteltävänä oleva ehdotus vie tätä hanketta tarkoituksenmukaisella tavalla eteenpäin. Ehdotus vähentää ja kehittää esitesääntelyä siten, että esitteiden sisältö palvelee nykyistä paremmin sijoittajan tiedonsaantitarpeita. Toisaalta valiokunta painottaa, että erityisesti vähittäismarkkinoilla esitteestä saatava informaatio antaa pohjaa sijoituspäätökselle, mutta ei poista tarvetta asiantuntevalta neuvonnalta.

Valtioneuvoston kannassa mainittujen muutosta edellyttävien seikkojen lisäksi valiokunta pitää tarpeellisenä rajata pakottava sääntely siten, että sitä kyetään tosiasiallisesti myös valvomaan. Samoin valiokunta painottaa, ettei esitesääntely yksin kykene poistamaan pieniin liikkeeseenlaskuihin liittyviä markkinaesteitä vaan näiltä osin on tarvetta myös täydentäville kansallisille toimille.

VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Talousvaliokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan korostaen edellä esitettyjä näkökohtia.

Helsingissä 5.2.2016

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Kaj Turunen ps
varapuheenjohtaja Harri Jaskari kok
jäsen Harry Harkimo kok
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Lauri Ihalainen sd
jäsen Katri Kulmuni kesk
jäsen Rami Lehto ps
jäsen Martti Mölsä ps
jäsen Arto Pirttilahti kesk
jäsen Kristiina Salonen sd
jäsen Hanna Sarkkinen vas

Valiokunnan lausunto TaVL 1/2016 vp

jäsen Ville Skinnari sd
jäsen Joakim Strand r
jäsen Antero Vartia vihr
varajäsen Sari Essayah kd
varajäsen Kai Mykkänen kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tuula Kulovesi